

eesti kuulsused, kelle kunst on visuaalne ja seega argipäevadel täiesti raadiovõõras. Pika aplausi said näiteks FINE 5 moderntantsijad.

et unke sümpäevapüha on juba päras.

Reet Kudu

"Boheemi" uus elu

12. novembril 1993. aastal esietendus Estonia teatris G. Puccini ooper "Boheem". Lavastajaks oli Arne Mikk. Varem on "Boheemi" Estonias lavastatud kuuel korral.

Arne Miku lavastus on teatri mängukavas tänini. Eelmisel hooajal seisis "Boheem" "Nabucco" järel publiku huvi eesotsas. Küllap aitasid sellele kaasa ka mitmed nimekad külalissolistid — Soile Isokovski (Soome) ja Charlotta Larsson (Rootsi) ning Marina Meštšeriakova (Moskva) Mimi osas ning Mihhail Agafonov (Moskva) Rodolfo rollis. Ja muidugi Puccini imeilus, kõigile mõistetav muusika!

7. novembri õhtul kell 7 ja 9. novembri päeval kell 2 sünnib seesama "Boheem" Estonia laval uuesti. Nendel etendustel debüteerivad Mimina Nadia Kurem, Marcellona Rauno Elp ja Colline'ina Mati Palm.

Ooperi lavastaja Arne Mikk rääkis oma "lapsest", "Boheemist": "Me oleme "Boheemi" tema eluea neljal eelmisel hooajal tsükklitena mänginud, aga 3 uut osatäitjat korraga pole ühelgi hooajal ooperisse tulnud.

Kui ühe lavastusega, mis on repertuaaris juba viiendat hooaega, saab teha mitu kordusproovi, — lavaproove, orkestriproove, — siis saab tükk uue stiimuli. Uue värske.

Need proovid, mida ooperi muusikaline juht Paul Mägi on praegu teinud, toovad kindlasti elevust kogu trupi esinemisse. See on ikka nii olnud, — kui tulevad uued osatäitjad, siis ka koor ja orkester aktiveeruvad. Kõik tahavad ju näha, kuidas uustulnukatel roll välja tuleb. Sellest aga, kuidas ühele või teisele oma osa "istub", sõltubki lavastuse pikaealisus.

Me ju kõik teame, millega ooper lõpeb, aga ikka tuleme vaatama, kuidas keegi oma osa teeb!

Klassikaliste ooperite puhul on uute osatäitjate järkjärguline väljatulek tavaline.

Nadia Kurem on siiani laulnud "Boheemis" Musettat. Mimi on tal "küpseks" juba pikka aega. Plaani järgi pidi tema Mimi tulema lavale juba mitu aastat tagasi. Aga ühel või teisel põhjusel see ikkagi ei realiseerunud ja ta laulis ikka Musettat. Mimid on ta aga oma südames kandnud esi-

etendusest saati. Ise ütleb ta, et see roll on tal juba "üleküpseks", siis peab ta ju lavast alla kukkuma!

Ma loodan väga, et ka Nadia hääled on paari aastaga muutunud teatud kompaktsuse ja tiheduse suunas. Ta ei ole enam kerge, lüüriline koloratuur, vaid ikkagi lüüriline koloratuur, vaid ikkagi lüüriline sopran täies mahus. Nii et — ma arvan, et temale Mimi sobib hästi ja vaataja saab meelde jääva teatrielamuse!

Rauno Elp tegi meil siiani Schaunardi, muusikut. Eelmisel aastal aga lavastas Neeme Kuningas Soomes, Vaasa Ooperis "Boheemi". Ja seal laulis Rauno Elp Marcellot, kunstnikku. Soome teatrikriitikud kiitsid väga Rauno osatäitmist. Rauno oli vaata et enim kiidetud laulja! Ja sealt tuli ka mõte teda meie lavastusse Marcellona sisse tuua.

Vaasas laulis ta soome keeles, kuna ooper esitati soome keeles. Meil mängitakse seda aga originaalkeeles, itaalia keeles. See oli noorele lauljale uueks ülesandeks — õppida ära ka see osa itaalia keeles!

Meie lavastusega liitub ka Mati Palm. 20 aastat tagasi, kui "Boheemi" tõi Estonias lavale Udo Väljaots, laulis Mati Palm Colline'i, filosoofi. Sealt on see osa tema lauljamapis olemas olnud! Vahepeal on ta seda laulnud mitmel korral Venemaa teatrites ja Donetski Ooperiteatriga käinud seda isegi Itaalia mitmetes linnades esitamas!

Kui meie lavastus välja tuli, oli see puhtalt noorte lauljate päralt. Ja Mati Palm jäi meil koosseisust välja. Tal oli ka palju muus tegemist ning teised rollid "Nabuccos" ja "Don Carlos". Aga kuna tal on partii selge, siis leidsin, et miks mitte siiski tuua ka Mati Palm Colline'ina meie lavastusse.

Nii et — ma loodan, et "Boheemi" lavastuse uus koosseis toob lavastusele juurde uut sära, uusi värve ja sellega pikeneb "Boheemi" lavaoleku iga veelgi! Ja eks publikku tahab ju näha ja kuulda erinevaid osatäitmisi!"

Musettat laulab nimetatud etendusel Pirjo Levandi ja Rodolfot Vello Jürna. Ooperit dirigeerib Paul Mägi.

Age Ra

pealseteks, lausa valesks Instituudi vä napiir, Võru

Kolmel p räägiti Kurg lõunaesti ke keelte konta netusest, lii rahvaluulest sellest ilmut Seekord tal aspektil, m võru keele j

Väldime naeesti ja i ja sarnasus

Võru j Võrumaal jõulisenä murrakute lingvistid

Võru l metasand keelepüra ajalooliste dialektide on keeles võru keel rääkida k

Võru l lõunaesti toetub on tentsi n õpetamis keelestan keelt ilma

Eesti junud, et muretsevik või pe oleks ae murde o: selles m õigem l probleer kodukoc mentide seisuko seisuko